

Omslag nodig van DuBo naar DUO

De bouw moet van duurzaam bouwen (DuBo) naar duurzaam ontwerpen (DUO). Tot nu toe is onze zorg voor het milieu vooral vertaald in lijstjes en regels. Prima als begin, vindt Remko Wiltjer, maar nu moet de branche doorpakken. DUO is weliswaar moeilijker meetbaar, maar de winst is vele malen groter. Duurzaamheid is vooral een kwestie van nadenken en slim zijn.

In 1996 kwamen de eerste Nationale Pakketten Duurzaam Bouwen op de markt, praktische eenduidige maatregelen die relatief eenvoudig in de praktijk

konden worden ingepast. Mede dankzij deze pakketten is duurzaamheid in de bouw de afgelopen jaren een begrip geworden. Maar de invoering ervan heeft ook een schaduwkant.

Fundamenteel

DuBo is verzand in checklisten, regels en voorschriften. SenterNovem noemt 52 verschillende prestatie-, ambitie- en kapstokinstrumenten. Op zich niet erg, maar een gemiddeld gebouw is er het afgelopen decennium niet schrikbarend veel duurzamer door geworden. Tegelijkertijd vallen maatregelen die véél zoden aan de dijk zetten buiten de boot. Duurzaamheid betekent fundamenteel nadenken: over de bouw, het gebruik en de eventuele sloop van een gebouw.

De grootste winst is te behalen bij het ontwerp. Een gebouw dat flexibel genoeg is om honderd jaar mee te kunnen, is vele malen duurzamer dan een gebouw dat na vijftig jaar het loodje legt. Het

punt is alleen dat je daarvoor nu geen DuBo-punten krijgt. Echt duurzaam is iets ontwerpen wat zo min mogelijk materiaal kost, en toekomstbestendig is. Op zich niets nieuws.

Al in 1987 omschreef de World Commission on Environment and Development van de VN de oer-DuBo-definitie: 'voorzien in de behoefte van de huidige generatie zonder die voor toekomstige generaties te blokkeren.' Constructeurs spelen een grote rol in het niet-blokkeren van de toekomst. Juist de constructie van een gebouw is dé beperkende factor bij hergebruik.

Het belevingscentrum Corpus in Oegstgeest krijgt een 35 meter hoog bouwdeel in de vorm van een menselijk lichaam. Dat kan later eenvoudig worden verwijderd. En de rest van het complex kan simpel worden omgebouwd tot bijvoorbeeld een kantoor of school. Flexibele gebouwen als het belevingscentrum hebben een veel hogere (rest)waarde dan een

monofunctioneel gebouw. Het is de kunst om de voordelen van duurzaam ontwerpen voor de maatschappij op de lange termijn om te zetten in voordelen voor de gebruikers op de korte termijn. Maar het gaat ook om kosten maken nu versus vrijheid later. Doe dat verstandig.

Stipt

Alles wat later zou kunnen, zal niet gebeuren. Stoppen we er nu wat meer wapening in, of kan dat gat in de vloer ook later nog eenvoudig worden gemaakt? Met kleine, simpele zaken meer functionaliteit en dus waarde voor de opdrachtgever creëren, daar

gaat het om. Adviseurs en bouwers moeten dat ragfijne spel – adviseren, alternatieven aandragen – meer gaan spelen. Duurzaamheid vraagt om goed nadenken en vervolgens om het ontwikkelen van slimme oplossingen. Mochten er dan ook ooit checklistjes voor duurzaam ontwerpen worden ontwikkeld, dan zal ingenieursvernuft met stip bovenaan staan.

Ir. Remko Wiltjer
Directielid van Imd Raadgevende
Ingenieurs, Rotterdam
r.wiltjer@imdbv.nl

COBOUW@SDU.NL

Btw betalen

Gaarne reageer ik op het artikel 'Nederland loopt miljarden aan EU-geld mis' in *Cobouw*, 8 februari (nummer 27). In dit artikel wordt

al helemaal niet vertalen als geld mislopen of geld kosten. Overigens neem ik aan dat als Nederland van de EU de btw terugontvangt, dat betaald wordt aan de organisatie die de btw daadwerkelijk heeft betaald.